

Život Cirkvi

Ročník 17

27/2010

Cyrilo-metodská národná púť v Nitre

O mieste Cirkvi v súčasnom svete

V polovici šesťdesiatych rokov napísal Svätý Otec Pavol VI. encykliku Ecclesiam suam, v ktorej hovoril o vzťahu k Cirkvi

k súčasnému svetu. Tento dokument spolu s pastoraálnou konštitúciou Druhého vatikánskeho koncilu Gaudium et spes tvoria východisko pre ďalšie úvahy. Ľudia viery budú vždy stáť pred úlohou zachovať si katolícku identitu a pritom zostať nohami na zemi. Už staroveké spisy dosvedčujú, že kresťania žili ako ostatní, a predsa boli iní. Vždy sa budeme pýtať, či nerobíme so svetom príliš veľké kompromisy. Doba po koncile bola poznačená silnými turbulenciami a rôznymi extrémnymi postojmi medzi kňazmi i laikmi. Chvíľu sa dokonca zdalo, že Druhý vatikánsky koncil bude predstavovať zásadný prielom v živote Cirkvi. Celé desaťročia až podnes sa vedie polemika o jeho interpretáciu. Svätý Otec, Benedikt XVI, ktorý je aj významným teológom a znalcom Tradície, zásadne odmieta delenie teológie na predkoncilovú a pokoncilovú vo vedomí, že Tradícia, ktorej jediným prameňom je Kristus, je len jedna a Druhý vatikánsky koncil len jedným okom v tejto dlhej reťazi.

Je pravdou, že väčšina kríz sa zrodila v západnej Európe. Nezná revolúcia priniesla nielen zmenu režimu, ale aj viac slobody a otvorenosti. A priznajme si, väčšina z nás nebola zvyknutá žiť v slobode. Zdá sa, že strach ľudí o budúcnosť je väčší ako kedykoľvek predtým. Mnohí zdieľajú názor, že život nemajú vo vlastných rukách. Niektorí ľudia si myslia, že Cirkev málo upozorňuje,

málo zápasí a robí zbytočné kompromisy. Veriaci rodičia vychovávajú deti v kresťanskom duchu, a deti napriek tomu nekráčajú v týchto šľapajach: vzdávajú sa náboženskej praxe, žijú v partnerských zväzkoch bez sobáša. Keď sa pred časom robil medzi katolíckymi kňazmi na Slovensku prieskum, ktorý pastoračný problém je najpalčivejší, väčšina označila sekularizáciu. A naozaj, máme nemálo kňazov, ktorí pred kultúrnymi trendmi našej doby cítia veľkú bezmocnosť. Avšak treba zdôrazniť, že sekularizácia nie je najväčším problémom Cirkvi. Naším najväčším nedostatkom je slabá viera, ktorá nedokáže upevňovať našu vlastnú identitu.

Možno aj preto Svätý Otec počas piatich rokov pontifikátu zdôrazňoval témy, ktoré s posilňovaním katolíckej identity priamo súvisia. Spomeňme si na nedávno skončený Rok kňazov, jeho výzvu k obnove katolíckej výchovy či zdôrazňovanie nemennosti postojov v bioetických otázkach. Práve Rok kňazov jasne ukázal, že miestne cirkvi sú s pápežom v tomto smere úplne zajedno. Tisíce kňazov putovali do Arsu, vykonávali si duchovné cvičenia alebo sa stretávali na audienciách so Svätým Otcem. Cirkev si jednoducho uvedomuje, že potrebuje dobrých a svätých kňazov. A rovnako väčšina duchovných dobre vie, že bez silnej viery, napojenia na Krista a vzájomnej súdržnosti nie je možné obstáť.

Vážení poslucháči! Svet nie je pre Cirkev nepriateľom, ale miestom Božej prítomnosti. Žijeme vo svete, aby sme ho svojim životom viery posväcovali. Vždy sa budeme pýtať, či nestrácame vieru prostredníctvom lacných kompromisov. A tak je to správne. Avšak v každej dobe je možné žiť podľa evanjelia a vydávať o ňom svedectvo. Vždy je množné zachovať si vieru a žiť podľa nej. Takýto život preniknutý Kristovým svetlom bude vždy priťahovať ako magnet. Toto je naša úloha, ku ktorej nás vyzýva aj Svätý Otec: posilňovať vieru, zachovať si identitu a tak vydávať svedectvo o Ukrižovanom a Vzkriesenom Kristovi.

RV, Anton Ziolkovský

Benedikt XVI. zapísaný ako prvý účastník Svetových dní mládeže 2011

Vatikán (6. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa ako prvý zapísal na Svetové dni mládeže, ktoré budú v španielskom Madride od 16. do 21. augusta 2011. Zápis sa oficiálne začal 1. júla, pričom organizátori očakávajú až 600 tisíc účastníkov - mladých z rozličných krajín: napríklad len z Talianska sa predpokladá účasť 120 tisíc mladých, z Francúzska 70 tisíc, z Poľska 50 tisíc a zo Severnej Ameriky asi 25 tisíc. Zapísať sa je možné on-line kdekoľvek na svete v piatich jazykoch na webovej stránke www.gmg2011.it. -sg-

Pápež Benedikt XVI. navštívil Sulmonu

Vatikán (4. júla, RV) - Pápež Benedikt XVI. uskutočnil v nedeľu svoju jednodňovú pastoračnú návštevu v Sulmone. Z Vatikánu odletel vrtuľníkom o 8.30 a po necelej hodine letu pristál v južnej časti mesta, kde ho privítali Mons. Angelo Spina, biskup diecézy, ako i iní predstavitelia cirkevného a politického života. Potom sa Svätý Otec papamobilom premiestnil na Námestie Garibaldiho, kde o 10.00 hod. predsedal eucharistickej slávnosti.

Vo svojom príhovore po úvodných pozdravoch povzbudil veriacich ku kresťanskému a ľudskému svedectvu, keď povedal:

„Drahí bratia a sestry! Prišiel som, aby som sa s vami podelil o radosti, nádeje, námahy a úsilia, ideály a aspirácie tejto diecéznej komunity. Viem dobre, že ani v Sulmone nechýbajú ťažkosti, problémy a starosti: myslím osobitne na tých, ktorí žijú svoj život v nestálych podmienkach z dôvodu chýbajúcej práce, neistoty z budúcnosti, z dôvodu fyzického a morálneho utrpenia a ako pripomenul biskup, z dôvodu straty, ktoré spôsobilo zemetrasenie 6. apríla 2009. Všetkých chcem uistiť o mojej blízkosti a o mojich modlitbách. Povzbudzujem vás k vytrvalosti vo svedectve kresťanských a ľudských hodnôt, tak hlboko zakorenených vo viere a histórii tohto teritória a jeho ľudu.“

Potom sa pápež vo svojom príhovore sústredil na postavu sv. Petra Celestina, od narodenia ktorého uplynulo 800 rokov. Povedal, že „tento pápež zostal známy v dejinách hlavne pre svoju svätosť. Svätosť nikdy nestratí zo svojej príťažlivej sily, neupadne do zabudnutia, nikdy nevyjde z módy, naopak, časom zažiarí stále silnejším svetlom, vyjadrujúc takto odvekú túžbu človeka po Bohu,“ povedal medzi iným v homílii Svätý Otec.

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána v Sulmone

Na záver eucharistickej slávnosti sa pápež pomodlil spolu s veriacimi modlitbu Anjel Pána. Predtým sa im prihovoril:

Drahí bratia a sestry!

Na záver tejto slávnosti, v čase zvyčajného nedeľného stretnutia, vás pozývam sa spolu pomodliť modlitbu Anjel Pána. Panne Márii, ktorú si osobitne uctievať vo svätyni Madonna della Libera, zverujem túto cirkev v Sulmone-Valle: biskupov, kňazov a celý Boží ľud, aby mohli kráčať zjednotení a v radosti cestou viery, nádeje a lásky. Nech verní dedičstvu svätého Petra Celestina vedia vždy zlaadiť evanjeliu radikálnosť a milosrdenstvo, aby všetci tí, ktorí hľadajú Boha, ho mohli nájsť.

V Márii, Panne mlčania a počúvania, svätý Peter Morone našiel dokonalý model poslušnosti Božej vôli, v jednoduchom a pokornom živote, ktorý sa sústreďoval na hľadanie toho, čo je naozaj podstatné a bol vždy schopný ďakovať Pánovi, pričom v každej veci rozpoznával dar jeho dobroty.

Aj my, ktorí žijeme v dobe väčšieho pohodlia a možností, sme povolaní oceniť striedmy spôsob života, aby sme si zachovali slobodnejšiu myseľ a srdce, aby sme sa potom vedeli s bratmi podeliť o dobrá. Najsvätejšia Panna, ktorá si svojou prítomnosťou oduševnila prvú komunitu Ježišových učeníkov, pomáhaj Cirkvi aj dnes vydávať dobré svedectvo evanjelia.

O 16.30 hod. sa Svätý Otec stretol s členmi organizačného výboru a s delegáciou Kňazského domu diecézneho pastoračného centra v Sulmone. O 17.00 hod. sa stretol s mladými v miestnej katedrále. Následne si uctil relikvie sv. Panfilia a sv. Celestina V., uložené v krypte katedrály. Okolo 18.00 hod. odletel Svätý Otec do Vatikánu. -pd-

Homília Benedikta XVI. počas sv. omše v Sulmone

Vatikán/Taliansko (5. júla, RV) - Homília Svätého Otca, ktorú predniesol včera na svätej omši počas návštevy talianskeho mesta Sulmona v nedeľu 4. júla:

Drahí bratia a sestry, som veľmi rád, že môžem byť dnes medzi vami a celebrowať s vami a pre vás túto slávnostnú liturgiu. Pozdravujem vášho pastiera, biskupa Angela Spinu: ďakujem mu za jeho sr-

dečné prijatie, ktoré mi adresoval v mene všetkých a za dary, ktoré mi daroval a ktoré si vysoko cením a ktorých hodnota, ako ju definoval, spočíva v znamení afektívnej a efektívnej jednoty, ktorá spája ľudí tejto drahej zeme Abruzzo s nástupcom sv. Petra. Pozdravujem arcibiskupov, prítomných biskupov, kňazov, rehoľníkov a rehoľníčky a zástupcov cirkevných asociácií a hnutí. Obraciam sa s úctivým pozdravom

na starostu mesta doktora Fabia Federica, ktorému ďakujem za jeho priateľské privítanie, ako aj na zástupcov vlády, civilné a vojenské authority. Osobitný pozdrav patrí tým, ktorí veľkodušne ponúkli svoju spoluprácu pre uskutočnenie tejto mojej pastierskej návštevy. Drahí bratia a sestry, prišiel som, aby som sa s vami podelil o radosti, nádeje, námahy a úsilia, ideály a aspirácie tejto diecéznej komunity. Viem dobre, že ani v Sulmone nechýbajú ťažkosti, problémy a starosti: myslím osobitne na tých, ktorí žijú svoj život v nestálych podmienkach z dôvodu chýbajúcej práce, neistoty z budúcnosti, fyzického a morálneho utrpenia, a - ako pripomenul biskup - z dôvodu straty, ktorú spôsobilo zemetrasenie 6. apríla 2009. Všetkých chcem uistiť o mojej blízkosti a o mojich modlitbách, zatiaľ čo povzbudzujem k vytrvalosti vo svedectve kresťanských a humánných hodnôt, tak hlboko zakorenených vo viere a dejinách tohto teritória a jeho ľudu.

Drahí priatelia! Moja návšteva sa uskutočňuje pri príležitosti osobitného jubilejného roku, ktorý iniciovali biskupi z Abruzzu a z Molise pre oslavu 800 rokov od narodenia sv. Petra Celestína. Letiac nad vašim územím som mohol kontemplanovať krásu krajiny a predovšetkým obdivovať niektoré miesta úzko spojené so životom tejto významnej postavy: Monte Morrone, kde Peter viedol dlhý čas svoj pustovnícky život. Pustovňa sv. Onofria, kde ho v roku 1294 zastihla správa o jeho voľbe za pápeža, ktorá prišla z konkláve v Perugii. A Opátstvo Ducha Svätého, ktorého hlavný oltár vysvätil po svojej korunovácii, ktorá sa konala v Bazilike Collemaggio v Aquile. Do tejto baziliky som sa v apríli minulého roku po zemetrasení, ktoré zničilo túto oblasť, odobral uctiť si urnu s jeho relikviami a nechal som tam pálium, ktoré som dostal v deň začiatku môjho pontifikátu.

Prešlo už 800 rokov od narodenia Petra Celestína V., ale on zostane v dejinách pre známe udalosti svojej doby a jeho pontifikátu, a predovšetkým pre svoju svätosť. Svätosť nikdy nestratí zo svojej príťažlivej sily, neupadne do zabudnutia, nikdy nevyjde z módy, naopak, časom zažiarí stále väčším svetlom vyjadrujúc odvekú túžbu človeka po Bohu. Zo života svätého Petra Celestína by som chcel zhromaždiť niekoľko poznatkov, ktoré majú hodnotu i v našich dňoch.

Pietro Angelerio od svojej mladosti bol „hľadačom Boha“, človekom túžiacim nájsť odpovede na existenčné otázky: kto som, odkiaľ prichádzam, prečo žijem, pre koho žijem? On sa vydáva na cestu hľadania pravdy a radosti, dáva sa na cestu hľadania Boha a na to, aby počul jeho hlas, rozhodne sa oddeliť sa od sveta a žiť ako pustovník. Ticho sa tak stáva elementom, ktorý charakterizuje jeho každodenný život. Je to vonkajšie ticho, ale predovšetkým to vnútorné, v ktorom dokáže vnímať Boží hlas, ktorý dáva smer jeho životu. Toto je prvý dôležitý aspekt pre nás: žijeme v spoločnosti, v ktorej sa zdá, že každé

miesto, každá chvíľa musí byť vyplnená aktivitou, hlukom: často niet času ani pre počúvanie a rozprávanie. Drahí bratia a sestry! Nemajme strach z vonkajšieho ticha navonok i vo vnútri nás. Potrebujeme ho, ak chceme byť schopní vnímať Boží hlas, ale i hlas druhých, ktorí sú nám na blízku.

Ale je dôležité podčiarknuť i druhý element: objavenie Pána, ktoré urobil Pietro Angelerio, nie je výsledok jeho úsilia, ale bolo možné vďaka milosti samotného Boha, ktorý ho predchádza. To, čo mal, to, čím bol, nezískal zo seba samého: bolo mu to dané, bola to milosť a z toho vyplýva i zodpovednosť pred Bohom a pred ľuďmi. I keď je náš život veľmi odlišný, i pre nás platí to isté. Všetko podstatné pre našu existenciu nám bolo dané bez nášho pričinenia. Skutočnosť, že žijem, nezávisí odo mňa. Skutočnosť, že existovali ľudia, ktorí ma uviedli do života, ktorí ma naučili, čo je láska a čo to znamená byť milovaný, ktorí mi odovzdali vieru a ktorí mi otvorili pohľad na Boha: všetko je milosť. Sami od seba by sme nemohli nič urobiť, ak by nám to nebolo darované: Boh nás vždy predchádza a v živote každého jedného z nás je krásna a dobro, v ktorom môžeme ľahko spoznať jeho milosť ako lúč svetla jeho dobroty. Pre toto musíme byť pozorní, mať neustále otvorené „vnútorné oči“, oči nášho srdca. A ak sa naučíme poznať nekonečnú dobrotu Boha, budeme schopní v našom živote s úžasom vidieť - tak, ako to videli svätí - stopy Boha, ktorý je nám stále nablízku, ktorý je k nám stále dobrý a ktorý nám hovorí: „Dôveruj mi!“

Vo vnútornom tichu a vo vnímaní Pánovej prítomnosti Peter Morrone dozrieval, okrem toho to bola živá skúsenosť krásy stvorenia, dielo Božích rúk: vedel z nich vybrať hlboký zmysel, rešpektoval znamenia a rytmy, používal z toho to, čo bolo podstatné pre život. Viem, že táto miestna cirkev, ako aj iné v Abbruzzu a Molise, sú aktívnymi v kampani za senzibilitu pri zachovaní spoločného dobra a záchrane stvorenia: povzbudzujem vás v tomto úsilí vyzývajúc všetkých, aby sa cítili zodpovednými za vlastnú budúcnosť, ako aj za to, čo patrí druhým, rešpektujúc a chrániac stvorené veci, ovocie a znak Božej lásky.

V druhom čítaní listu Galat'anom sme počuli nádherné vyjadrenie svätého Pavla, ktoré je aj dokonalým duchovným obrazom svätého Petra Celestína: „Ale ja sa nechcem chváliť ničím iným, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet“ (6,14). Naozaj, kríž tvorí stred jeho života, dáva mu silu, aby čelil tvrdému pokániu aj najnáročnejším momentom, od mladosti až po poslednú hodinu života: bol si vždy vedomý toho, že z neho prichádza spása. Kríž dával svätému Petrovi Celestínovi aj jasné vedomie hriechu vždy sprevádzané jasným poznaním nekonečného Božieho milosrdenstva voči jeho bytosti. Vidiac otvorené a rozťahnuté ramená svojho ukrižovaného Boha cítil sa unášaný do neko-

nečného mora Božej lásky. Ako kňaz mal skúsenosť nádhery, čo znamená byť správcom tohto milosrdenstva rozhrešujúc kajúcnikov od hriechov, keď bol zvolený na stolec apoštola Petra. Poskytoval mimoriadne odpustenie nazývané: Odpustky. Chcem pripomenúť kňazom, aby boli názornými a vierohodnými svedkami radostnej zvesti zmierenia s Bohom, aby túžili po tej hojnej radosti, o ktorej hovorí prorok Izaiáš v prvom čítaní (porov. Iz 66,10-14).

Na záver posledný element: svätý Peter Celestín, napriek tomu, že viedol pustovnícky život, nebol „uzavretý sám do seba“, ale mal v sebe nadšenie niest' radostnú zvesť evanjelia bratom. Tajomstvom jeho pastoračnej plodnosti bolo vlastne „zotrvávať“ s Pánom v modlitbe, ako nám to pripomína aj stať z dnešného evanjelia: prvým príkazom ostáva vždy prosieť Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu! (porov. Lk 10,2) A až po tomto pozvaní Ježiš definuje niektoré podstatné povinnosti učeníka: jasné, vyrovnané a odvážne ohlasovanie evanjeliového posolstva – aj v momentoch prenasledovania – bez toho, aby sme uverili pôvabu módy alebo tvári nenávisť, či uloženia trestu; odstup od starostí o veci – peniaze a oblečenie – dôverujúc Otcovej prozreteľnosti; pozornosť a starostlivosť osobitne o chorých na tele a na duchu (porov. Lk 10, 5-9). Aj toto boli charakteristiky krátkeho a utrpením naplneného pontifikátu Celestína V. A toto sú aj charakteristiky misionárskej činnosti Cirkvi v dnešnej dobe.

Drahí bratia sestry! Som tu medzi vami, aby som vás upevnil vo viere. Chcem vás mocne a s láskou povzbudiť, aby ste vytrvali v tejto viere, ktorú ste prijali, ktorá dáva zmysel životu a ktorá dáva silu milovať. Nech nás na tejto ceste sprevádza príklad a prihovor Božej Matky a svätého Petra Celestína. Amen!

Preklad: Peter Dufka

Pápež vymenoval nových biskupov diecéz Bogota a Augsburg

Vatikán (8. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. dnes menoval nového arcibiskupa kolumbijskej diecézy Bogota. Stal sa ním Mons. Rubén Salazar Gómez, doterajší arcibiskup Barranquilla. Súčasne prijal rezignáciu kardinála Pedra Rubiana Sáenza, ktorý požiadal o uvoľnenie z tejto pastoračnej služby z dôvodu vysokého veku.

Svätý Otec menoval i nového biskupa nemeckej diecézy Augsburg, ktorým sa stal Mons. Konrad Zdarsa, doterajší biskup diecézy Görlitz. Jeho predchodcu emeritného biskupa Augsburgu. Mons. Waltera Mixu prijal 1. júla pápež Benedikt XVI. na osobitnej audiencii.

-pd-

Benedikt XVI. požehnal vo Vatikánskych záhradách Fontánu sv. Jozefa

Vatikán (5. júla, RV) – V pondelok, krátko predpoludním pápež Benedikt XVI. požehnal Fontánu sv. Jozefa vo Vatikánskych záhradách. „Je to pre mňa veľká radosť inaugurovať túto fontánu“ – povedal Svätý Otec v úvode a zdôraznil, že fontána pozdvihne umelecké dedičstvo priestoru, v ktorom sa nachádza, tak bohaté na historicko – umelecké svedectvá rozličných období. Potom sa zamerl na vyobrazenia na fontáne, ktoré predstavujú udalosti zo života sv. Jozefa:

„Fontána nesie meno po sv. Jozefovi, tak drahej a blízkej osobnosti srdcu Božieho ľudu ako aj môjmu srdcu. Rovnako šesť bronzových tabúl, ktoré ju zdobia, evokuje udalosti z jeho života. Chcel by som sa nakrátko pozastaviť práve pri nich. Prvá z nich predstavuje sobáš Jozefa a Márie, je to veľmi dôležitá epizóda. Jozef bol z Dávidovho rodu a účinkom jeho zosobášenia s Máriou pridelí Synovi Panny – Synovi Božiemu – legálne titul „Syn Dávidov“, naplniac tak proroctvo. Sobáš Jozefa a Márie je teda ľudskou udalosťou, ale rozhodujúcou v dejinách spásy ľudstva, v uskutočnení Božích prisľúbení, práve preto v sebe nesie aj nadpozemský význam – ktorý títo dvaja protagonisti akceptujú s pokorou a dôverou.“

Svätý Otec spomenul ďalšie vyobrazenia na fontáne, znázorňujúce udalosti zo života sv. Jozefa: jeho chvíľu skúšky, chvíle starostlivosti o Syna Božieho v pokore a tichosti, ďalej útek do Egypta, obdobie strachu v Jeruzaleme z toho, že stratí Ježiša, napokon tiež Jozefovu prácu v dielni v Nazarete, kde po jeho boku pracoval Ježiš.

„Boží Syn je ukrytý pred ľuďmi a len Mária a Jozef uchovávali jeho tajomstvo a prežívajú ho každým dňom: vtelené Slovo vyrastá ako človek v tieni svojich rodičov, ale títo zároveň zostávajú skrytí v tajomstve Krista, v jeho tajomstve, prežívajúc takto ich povolanie“ – povedal okrem iného Svätý Otec.

-sg-

Svätý Otec vymenoval členov Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí

Vatikán (6. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval členov Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí. Stali sa nimi kardináli Jean-Pierre Ricard z Francúzska, Oswald Gracias – arcibiskup z Bombaja, Mons. Ioan Robu, arcibiskup Bukurešti, írsky arcibiskup Michael Neary, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých arcibiskup Angelo Amato, arcibiskup Saint Louis Raymond Leo Burke, španielsky biskup Julián López Martín a in-donézsky biskup Aloysius Maryadi Sutrisnaatmaka. -sg-

Katechéza Benedikta XVI.: Svätý Ján Duns Scotu

Vatikán (7. júla, RV) – Drahí bratia a sestry, dnes dopoludnia, po niekoľkých katechézach o rozličných významných teológoch, by som vám rád predstavil ďalšiu dôležitú postavu v dejinách teológie: ide o blahoslaveného Jána Duns Scota, ktorý žil na sklonku XIII. storočia. Staroveký nápis na jeho hrobe zhŕňa hlavné črty jeho života: „Anglicko ho prijalo, Francúzsko vyučilo, Kolín v Nemecku uchováva jeho ostatky, v Škótsku sa narodil. Nemôžeme si nevšimnúť tieto údaje – aj preto, že o živote Duns Scota máme málo informácií. Narodil sa pravdepodobne v roku 1266 v dedinke, ktorá sa volala Duns, neďaleko Edimburgu. Priťahovala ho charizma svätého Františka z Asissi, vstúpil preto do rodiny Menších bratov a v roku 1291 bol vysvätený za kňaza. Mal dar brilantnej inteligencie a schopnosť hlbavého myslenia – touto inteligenciou si v tradícii vyslúžil titul Doctor Subtilis – Bystrý doktor. Duns Scotus vyštudoval filozofiu a teológiu na slávnych univerzitách v Oxforde a v Paríži. Keď úspešne dokončil štúdiá, začal vyučovať teológiu na Oxfordskej a Cambridgeskej univerzite a neskôr aj v Paríži, komentujúc – tak ako všetci ostatní profesori tých čias – Sentencie Petra Lombardského. Najdôležitejšie diela Duns Scota sú ovocím práve týchto prednášok a sú nazvané podľa miest, na ktorých vyučoval: *Opus Oxoniense* (Oxford), *Reportatio Cambrigensis* (Cambridge), *Reportata Parisiensia* (Paríž). Z Paríža odišiel, keď vypukol konflikt medzi kráľom Filipom IV. Pekným a pápežom Bonifácom VIII; Duns Scotus zvolil radšej dobrovoľné vyhnanstvo, než by mal podpísať dokument proti pápežovi, ktorý kráľ vnucoval všetkým rehoľníkom. A tak, kvôli láske k Petrovmu stolcu, spolu s Františkánskymi bratmi odišiel z krajiny.

Drahí bratia a sestry, táto skutočnosť nám pripomína, aby sme si uvedomili koľkokrát museli v dejinách Cirkvi veriaci čeliť nepriateľstvu alebo podstúpiť prenasledovanie kvôli vernosti a oddanosti Kristovi, Cirkvi a pápežovi. S obdivom pozeráme na týchto kresťanov, ktorí nás učia chrániť si vieru v Krista a spoločenstvo s nástupcom svätého Petra, a teda aj s univerzálnou Cirkvou, ako veľmi vzácné hodnoty.

Vzťahy medzi francúzskym kráľom a nástupcom Bonifáca VIII. sa po čase predsa len upokojili a v roku 1305 sa Duns Scotus mohol vrátiť do Paríža, aby tam vyučoval teológiu – s titulom Magister Regens; dnes by sme povedali univerzitný profesor. Následne ho predstavení poslali do Kolína ako profesora františkánskeho teologického štúdia; zomrel však 8. novembra 1308 vo veku len 43 rokov: napriek mladému veku po ňom zostalo významné množstvo diel.

Vďaka povesti svätosti, v ktorej zomrel, vo františkánskom ráde sa k nemu rýchlo rozšírila úcta a ctihodný pápež Ján Pavol II. ho slávnostne vyhlásil za

blahoslaveného 20. marca 1993: nazval ho „kantom vteleného Slova a obhajcom Nepoškvrneného Počatia“. V týchto slovách je zhrnutý veľký prínos, ktorý Duns Scotus dal dejinám teológie.

Premýšľal najmä nad tajomstvom Vtelenia a na rozdiel od mnohých kresťanských mysliteľov svojich čias sa domnieval, že Boží Syn by sa bol stal človekom, i keby ľudstvo nebolo zhrešilo. V diele *Reportata Parisiensia* tvrdí: „Mysliť si, že Boh by sa bol vzdal takéhoto diela, ak by Adam nebol zhrešil, je celkom nerozumné! Hovorím preto, že pád nebol príčinou Kristovho predurčenia, a že aj keby nik nebol padol – ani anjel, ani človek – Kristus by bol zostal predurčený rovnakým spôsobom“ (v III Sent., d. 7, 4). Táto myšlienka, možno trochu prekvapujúca, sa zrodila preto, že pre Duns Scota Vtelenie Božieho Syna, plánované od večnosti Bohom Otcom v pláne lásky, bolo zavŕšením stvorenia a umožnilo tak – v Kristovi a skrze Krista – každému stvoreniu dosiahnuť plnosť milosti a vzdávať chválu a slávu Bohu naveky. Duns Scotus, i keď si je vedomý toho, že kvôli dedičnému hriechu nás Kristus vykúpil svojím utrpením, smrťou a vzkriesením, zdôrazňuje, že Vtelenie je najväčším a najkrajším dielom dejín spásy a že nie je podmienené žiadnou časnou skutočnosťou: je to prvotná myšlienka Boha: zjednotiť konečným spôsobom so sebou všetko stvorenie v osobe a v tele svojho Syna.

Ako verný učeník svätého Františka, Duns Scotus miloval kontempláciu a ohlasovanie Tajomstva spásonosného Kristovho utrpenia – ako vyjadrenie nekonečnej lásky, ktorou Boh s ohromnou štedrosťou vyžaruje zo seba lúče svojej dobroty a lásky (por. *Tractatus de primo principio*, č. 4). Táto láska sa neukazuje len na Kalvárii, ale aj v Nasvätejšej Eucharistii, ku ktorej mal Duns Scotus veľkú úctu. Vnímal ju ako Sviatosť skutočnej Ježišovej prítomnosti a ako Sviatosť jednoty a spoločenstva, ktoré nás vedie ku vzájomnej láske a k Bohu ako k najvyššiemu spoločnému Dobru (por. *Reportata Parisiensia*, v IV Sent., d. 8, q. 1, n. 3).

Drahí bratia a sestry, tento teologický, silne „kristocentrický“ pohľad, nás otvára pre kontempláciu a vzbudzuje v nás úžas i vďaku: Kristus je centrom dejín a vesmíru, on dáva zmysel, dôstojnosť a hodnotu nášmu životu! Tak ako pápež Pavol VI v Manile, aj ja by som dnes chcel zvolať do celého sveta: „Kristus nám zjavuje neviditeľného Boha, je prvorođeným zo všetkého stvorenia, je základom všetkým vecí; on je Učiteľ ľudstva, on je Spasiteľ; narodil sa, zomrel a vstal z mŕtvych pre nás; je centrom svetových dejín; je to ten, čo nás pozná a miluje; je spoločníkom a priateľom nášho života... Chcel by som o ňom bez prestania hovoriť“ (homília z 29. novembra 1970).

Nielen úloha Krista v dejinách spásy, ale aj úloha Márie je predmetom zamyslenia Bystrého Doktora. V časoch Duns Scota väčšina teológov oponovala tvrdeniu, že Panna Mária bola od prvého okamihu svojho počatia uchránená od dedičného hriechu: všeobecnosť vykúpenia uskutočneného Kristom sa totiž na prvý pohľad zdala byť týmto tvrdením spochybnená – akoby Mária nepotrebovala Krista a jeho vykúpenie. Teológovia sa preto stavali proti danej téze. Duns Scotus, aby vysvetlil toto uchránenie pred dedičným hriechom, rozvinul argumentáciu, ktorú neskôr prijal aj blahoslavený pápež Pius IX., keď v roku 1854 definoval dogmu o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie. Podľa tejto argumentácie je Nepoškvrnené počatie vrcholným dielom Krista, pretože práve sila jeho lásky a jeho sprostredkovania spôsobila, že Matka bola uchránená od dedičného hriechu. Mária je teda celkom zachránená Kristom, avšak ešte pred svojím počatím. Jeho spolubratia františkáni túto doktrínu prijali a s entuziazmom ju šíрили a ďalší teológovia – často pod slávnostnou prísahou – sa ju podujali obraňovať a ďalej zdokonaľovať.

V tejto súvislosti by som rád zdôraznil jednu vec, ktorá sa mi zdá veľmi dôležitá. Významní teológovia, tak ako Duns Scotus, čo sa týka učenia o Nepoškvrnenom Počatí – svojím špecifickým myšlienkovým príspevkom obohatili to, čo Boží ľud o Blahoslavenej Panne spontánne veril a prejavoval v úkonoch zbožnosti, v umeleckých vyjadreniach a v kresťanskom živote. Tak viera v Nepoškvrnené Počatie ako aj v telesné Nanebovzatie bola prítomná v Božom ľude – no teológia ešte nevedela nájsť kľúč pre jej vysvetlenie v rámci celku učenia viery. Teda Boží ľud predchádza teológov, a to vďaka nadprirodzenému *sensus fidei*, teda schopnosti vliatej Svätým Duchom, ktorý nám umožňuje prijať skutočnosť viery s pokorou srdca a mysle. V tomto zmysle je Boží ľud „prvým magistériom“ – teda magistériom, ktoré treba prehliť a intelektuálne prijať v teológii. Kiež by sa teológovia vždy oddávali počúvaniu tohto prameňa viery a zachovali si pokoru a jednoduchosť maličkých! To som mal na mysli pred niekoľkými mesiacmi, keď som povedal: „Máme veľkých učencov, veľkých špecialistov, veľkých teológov, učiteľov viery, ktorí nás mnohému naučili. Sú preniknutí detailmi Svätého písma... nedokázali však uvidieť samotné tajomstvo, skutočné jadro... To podstatné im zostalo skryté! A naopak, aj v našich časoch máme maličkých, ktorí toto tajomstvo spoznali. Spomeňme si na Bernadettu Soubirousovú; na Teréziu z Lisieux s jej novým „nevedeckým“ čítaním Biblie, ktoré však preniká do srdca Svätého Písma“ (Homília vo svätej omši s členmi Medzinárodnej teologickej komisie, 1. decembra 2009).

Napokon, Duns Scotus rozvinul jednu tému, na ktorú je moderná doba veľmi citlivá. Ide o tému slobody a jej vzťahu s vôľou a s intelektom. Náš autor

zdôrazňuje slobodu ako základnú vlastnosť vôle a zakladá tak jej vnímanie s tendenciou k voluntarizmu, ktoré sa rozvinulo v kontraste voči takzvanému augustinánskemu a tomistickému intelektualizmu. Pre svätého Tomáša Akvinského, ktorý nasledoval svätého Augustína, slobodu nemožno pokladať za vrozenú vlastnosť vôle, ale za ovocie spolupráce vôle s rozumom. Myšlienka o vrozenosti a absolútnej slobode, ktorá sa nachádza vo vôle a predchádza rozum, tak v Bohu ako aj v človeku, ukrýva v sebe riziko: mohla by viesť k názoru, že Boh nie je viazaný ani na pravdu, ani na dobro. Pokus obhajovať absolútnu transcendentnosť a odlišnosť Boha takýmto spôsobom – s radikálnym a absolutizujúcim zdôrazňovaním jeho vôle – by však zabúdala na to, že Boh, ktorý sa zjavil v Kristovi, je Boh „Logos“, Slovo, ktoré vždy konalo a koná v plnosti lásky k nám. Ako tvrdí Duns Scotus v línii františkánskej teológie, láska prevyšuje poznanie a je schopná chápať viac než myslenie, no je to vždy láska Boha, ktorý je „Logos“ (por. Benedikt XVI., *Discurso a Regensburg, Insegnamenti di Benedetto XVI.*, II (2006), str. 261). Aj čo sa týka človeka, myšlienka absolútnej slobody spočívajúcej vo vôle, ak nepamätá na spätosť s pravdou, ignoruje fakt, že samotná sloboda musí byť oslobodená od ohraničení, ktoré pochádzajú z hriechu.

Keď som sa minulý rok prihovárал rímskych seminaristom, pripomenul som, že „sloboda bola vždy veľkým snom ľudstva – a to od počiatku, avšak najmä v modernej dobe“ (Prihovor v Pápežskom veľkom seminári, 20 februára 2009). Práve moderné dejiny, okrem našej každodennej skúsenosti, nás ale učia, že sloboda je autentická a napomáha budovaniu opravdivo ľudskej spoločnosti len vtedy, ak sa neprotiví pravde. Ak sa od pravdy odtrhne, stáva sa tragickou príčinou zničenia vnútornej harmónie ľudskej osoby, prameňom hrubých a násilných zneužití, príčinou utrpení a zármutkov. Sloboda, ako všetky danosti, ktoré človek má, rastie a zdokonaľuje sa, hovorí Duns Scotus, ak sa človek otvorí pre Boha, ak zhodnotí svoju schopnosť počúvať jeho hlas – ktorú Scotus nazýva *potentia oboedientialis* (schopnosť poslušnosti): keď sa rozhodneme počúvať Božie Zjavenie, Božie Slovo a keď ho prijmeme, vtedy k nám prichádza posolstvo, ktoré náš život naplňa svetlom a nádejou a stávame sa skutočne slobodnými.

Drahí bratia a sestry, blahoslavený Duns Scotus nás učí, že v našom živote je podstatné veriť, že Boh nám je nablízku a že nás miluje v Ježišovi Kristovi. Preto sa máme snažiť rozvíjať hlbokú lásku k nemu a k jeho Cirkvi. O tejto láske práve my vydávame svedectvo na tomto svete. Nech nám Najsvätejšia Panna Mária pomáha prijímať túto nekonečnú lásku Boha, z ktorej sa budeme naplno a navždy tešiť v nebi, keď sa naša duša konečne a naveky zjednotí s Bohom v spoločenstve svätých.

Preklad: Martin Kramara

Svätý Otec požehnal sochu apoštola povolání a otca sirôt

Vatikán (7. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. pred generálnou audienciou požehnal vo Vatikáne sochu svätého Hanibala Maria Di Franciho, ktorý je známy ako apoštol povolání a otec sirôt a biednych. Sv. Hanibal Maria Di Francia sa narodil 5. júla 1851 v Messine na Sicílii (Taliansko), v meste, v ktorom prežil celý svoj život v službe chudobným a opusteným, a v ktorom 1. júna 1927 aj zomrel. Už vo svojej mladosti vycítil potrebu modlitby za povolania. Bezprostredne po svojej kňazskej vysviacke (16. marca 1878) sa začal venovať morálnej a duchovnej obnove ľudí žijúcich v Avignone, najchudobnejšej štvrti Messiny. Založil Antoniánske sirotince (1882-1883) a dve rehol'né kongregácie „Dcéry božskej horlivosti (Figlie del Divina Zelo, 1887) a Otcov Rogacionistov Najsvätejšieho Srdca Ježišovho (Padri Rogazionisti del Cuore di Gesù, 1897), ktoré dnes pôsobia po celom svete.

Otec Hanibal sa zo všetkých svojich síl snažil rozširovať príkaz nášho Pána: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“ (Mt 9, 38; Lk 10, 2). Bol neúnnavným propagátorom tejto modlitby s jediným cieľom: aby sa stala „univerzálnou“. Jeho túžba sa stala skutočnosťou, keď pápež Pavol VI. v roku 1964 ustanovil Svetový deň modlitieb za povolania. Svätý Hanibal Maria Di Francia je v Cirkvi uctievaný a považovaný za otca sirôt a chudobných a za apoštola modlitieb za povolania. Na jeho príhovor a orodovanie sa neustále dejú mnohé milosti a zázraky. Ján Pavol II. ho vyhlásil za blahoslaveného v roku 1990 a o 14 rokov neskôr ho svätorečil.

-sg-

Posolstvo Benedikta XVI. k zasadnutiu generálnej kapituly rogacionistov

Vatikán (8. júla, RV) – „Je nevyhnutné odpovedať na „veľkú výzvu inkulturácie“ hľadajúc nanovo jazyky a zrozumiteľné spôsoby pre ohlasovanie evanjelia ľuďom našich čias“ - píše pápež vo svojom posolstve zaslanom delegátom kapitulného zasadania otcov Rogacionistov Srdca Ježišovho, ktoré sa začalo 5. júla v centre spirituality „Rogate di Morlupo“ v Ríme.

Vo svojom posolstve poukazuje na úsilie generálnej kapituly rogacionistov nanovo sa zaoberať

stanovami, ako i upraviť a schváliť konštitúcie a normy inštitútu tak, aby zodpovedali novej duchovnej citlivosti, ktorá vychádza z II. vatikánskeho koncilu a je kodifikovaná v platnom kódexe Kánonického práva. Takéto úsilie je podľa Svätého Otca mimoriadne dôležité, pretože ide o predstavenie textov vo vnútri rehoľnej rodiny, podľa ktorých by mal každý z členov rehole prispôbiť vlastný pohľad na bratský a apoštolský život, aby sa stal výrečným znamením Božej lásky a nástrojom spásy v každom prostredí.

„Na to, aby vaše úsilie bolo plodné, je potrebné, aby ste verne zachovali duchovné dedičstvo vášho zakladateľa Hanibala Máriu di Francia, ktorý intenzívne miloval Krista a v ňom našiel vždy inšpiráciu pre starostlivý apoštolát povolání ako i odvážne dielo v prospech najbližších. Nasledujte jeho príklad a pokračujte s radosťou v tomto hodnotnom poslaní aj dnes, i keď sa sociálne podmienky v ktorých žijeme zmenili. Osobitne rozširujte stále viac ducha modlitby a starostlivosti o všetky povolania v Cirkvi; pracujte usilovne na príchode Božieho kráľovstva, všemožne napomáhajúc evanjelizácii a ľudskému rastu“ – nachádza sa medzi iným v posolstve Benedikta XVI. adresovanom generálnej kapitule rogacionistov.

-pd-

Hovorca Svätej stolice k apoštolskej ceste Benedikta XVI. do Veľkej Británie

Vatikán (5. júla, RV) – Hovorca Svätej stolice páter Federico Lombardi SJ predstavil oficiálny program blížiacej sa septembrovej cesty Benedikta XVI. do Veľkej Británie:

„Po prijatí pozvania zo strany vlády kráľovnej Spojeného kráľovstva Alžbety II. a katolíckych biskupských konferencií Anglicka – Walesu a Škótska, uskutoční pápež Benedikt XVI. od 16. do 19. septembra 2010 apoštolskú cestu do Veľkej Británie. Počas cesty navštívi Svätý Otec kráľovnú v Kráľovskom paláci v Holyroodhouse v Edinbure, bude predsedať eucharistickej slávnosti v parku Bellahouston v Glasgowe, stretne sa s predstaviteľmi sveta politiky, kultúry a podnikania vo Westminstersekej sieni, zúčastní sa na ekumenickej slávnosti vo Westminstersekom opátstve, bude predsedať eucharistickej slávnosti vo Westminstersekej katedrále a tiež modlitbovej vigílii v Hyde parku v Londýne. Nakoniec bude predsedať slávnosti, počas ktorej bude blahorečený kardinál John Henry Newman v Cofton parku v Birminghame.“

-sg-

Unikátna výstava na počesť návštevy Svätého Otca vo Veľkej Británii

Vatikán/Veľká Británia (3. júla, RV) – Pri príležitosti septembrovej apoštolskej cesty Benedikta XVI. do Veľkej Británie pripravilo londýnske múzeum „Victoria and Albert Museum“ v spolupráci s Vatikánskymi múzeami „Musei vaticani“ unikátnu výstavu s názvom „Rafaelo, obrazy a gobelíny zo Sixtínskej kaplnky“. Jedinečná výstava talianskeho renesančného maliara, ktorú si budú môcť návštevníci v Londýne pozrieť od 8. septembra do 17. októbra, bude v predpremiére prístupná už 14. júla vo Vatikánskych múzeách.

Medzi dielami budú obrazy zhotovené Rafaelom asi v roku 1515, ktoré boli následne uložené v londýnskom múzeu, ďalej tiež gobelíny – tkaniny z flámskej dielne „Pieter van Aelst“ v Bruseli, ktoré sú uložené vo Vatikáne a ktoré vyobrazujú udalosti týkajúce sa života sv. Petra a sv. Pavla. Prvé z týchto tkanín s pozlátenými striebornými niťami boli po prvýkrát vystavené na slávnosť sv. Štefana v roku 1519, ďalšie v roku 1521. Následne ich vystavovali počas slávnostných ceremónií v Sixtínskej kaplnke.

-sg-

Vojenská oslava sv. Cyrila a Metoda v afgánskom Deh Rawoode

Prvá služobná cesta nového vojenského kaplána Ordinariátu OS a OZ SR Slávka Ganaja vo vojenskej základni v Deh Rawoode, v provincii Uruzgan v Afganistane sa uskutočnila medzi dvomi sviatkami – od sv. Petra a Pavla do sviatku sv. Cyrila a Metoda. Bol to týždeň slávností, sviatkov a vysluhovania sviatostí, ktoré vojaci v hojnej miere prijali, a hodín osobných i spoločných rozhovorov s vojenským kaplánom o vážnych i veselých veciach. Spoločne strávený čas na pozorovacích vežiach s pohľadom na bežný život afgánskeho ľudu i spoločný beh s vojenským kaplánom v mini maratóne. To všetko a mnoho ďalších skutočností vytvorilo príjemnú atmosféru a napomohlo rozvinutiu vzťahu slovenských vojakov s ich duchovným otcom, priateľom i spoločníkom v tej exotickej, vzdialenej a teraz aj veľmi horúcej krajine. V sobotu a nedeľu pri sv. omšiach na povzbudenie a pripomienku kaplána sa všetci v duchu a v modlitbách spojili s pútnikmi v Levoči.

V pondelok, v čase odchodu kaplána sa ráno uskutočnila slávnostná sv. omša pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda v miestnej vojenskej kaplnke. V ten istý slávnostný deň ešte stihol kaplán Ganaj po pristáti vrtuľníka v ďalšej vojenskej základni so slovenskými vojakmi v Tarin Kowte tiež vyslúžiť sviatosť zmierenia

a odsľužiť slávnostnú sv. omšu ku cti sv. Cyrila a Metoda. Podvečer kaplán Ganaj doletel do Kandaháru. Plno zážitkov, spomienok a nových priateľstiev postavených na dôvere dáva každému vojakovi, ktorý pôsobí v týchto neľahkých podmienkach, veľa síl a posúva ho ďalej.

Tibor Ujľacký

Európske stretnutie o pastorácii povolaní v Maďarsku

Maďarsko (6. júla, RV) – „Príd' a uvidíš. Kňaz: svedok a služobník povolaní“ – toto je názov Európskeho kongresu o pastorácii povolaní, organizovaný Radou európskych biskupských konferencií (CCEE) a Európskym centrom pre povolania (EVS). Od 1. do 4. júla sa konal v maďarskom Ostrihome. Na stretnutí sa zúčastnilo 53 zástupcov Cirkvi 15 krajín Európy, medzi nimi aj Slovenska. „Osobné stretnutie s Bohom je prameňom každého povolania a osobitne toho kňazského. Kňaz povolaný k tomu, aby predsedal a viedol spoločenstvo pokrstených „in persona Christi“, dobrý pastier, je povolaný k tomu, aby zastupoval Krista vo svete, má viesť bratov ako služobník všetkých povolaní prostredníctvom predovšetkým jeho vlastného svedectva. Povolanie kňaza nie je len jeho osobným povolaním, ale povolaním pre celého kresťanského spoločenstva“ – povedal na stretnutí sekretár Kongregácie pre katolícku výchovu Mons. Jean-Louis Brugues.

-sg-

Moskovský patriarcha Kirill zaslal list Mons. Kurtovi Kochovi

Rusko (7. júla, RV) - Dialóg a spolupráca - to sú hlavné témy, ktoré podčiarkol moskovský patriarcha Kirill v liste adresovanom Mons. Kurtovi Kochovi, novému predsedovi Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov. Na tento post ho Benedikt XVI. vymenoval 1. júla, čím nahradil kardinála Waltera Kaspera, ktorý na post rezignoval pre vysoký vek. V liste podpísanom metropolitom Hilarionom, zodpovedným za zahraničné vzťahy Moskovského patriarchátu sa tiež uvádza, že Vatikán zohral v uplynulom polstoročí dôležitú úlohu pri definovaní ciest dialógu medzi Katolíckou cirkvou Ríma ďalšími kresťanskými cirkvami a spoločenstvami. V závere je tiež vyjadrené želanie, že pastoračný úrad, ktorý viedol Mons. Koch vo Švajčiarsku v oblasti dialógu medzi kresťanmi, mu pomôže aj pri vykonávaní tejto novej funkcie.

-sg-

Oslavy patrónov Žilinskej diecézy sv. Cyrila a Metoda

Takmer tisíc ľudí si v pondelok prišlo uctiť pamiatku svätých Cyrila a Metoda do Terchovej. Slávnostnú svätú omšu na vrchu Oravcové celebraval kardinál Jozef Tomko. V homílii pripomenul, že o odkaze solúnskych bratov by sme nemali len hovoriť, ale ho aj žiť. Podľa neho sa dá zhrnúť do dvoch skutočností. Prvou je Božie slovo, čiže viera. „Viera dáva zmysel životu.“ Druhým aspektom odkazu solúnskych bratov je podľa kardinála Boží zákon ako kultúra ducha: „My sme sa kultúrne zrodili prijatím Božieho slova a prijatím krstu.“

Svätí vierozvestovia Cyril a Metod sú tiež patrónmi Žilinskej diecézy. Svätú omšu koncelebroval aj žilinský biskup Tomáš Galis, ktorý zdôraznil diecézny rozmer púte do Terchovej. 21. ročník cyrilometodských dní vyvrcholil slávnostným koncertom pri príležitosti Roku kresťanskej kultúry. **Peter Holbička**

Cyrilo-metodská národná púť

Cyrilo-metodsko národnou púťou a slávnostnou svätou omšou vyvrcholili 5. júla v Nitre tradičné slávnosti Nitra – milá Nitra.

Na slávnostnej svätej omši pod holým nebom na Nitrianskom hrade, ktorej predsedal spišský biskup František Tondra sa stretlo niekoľko tisíc ľudí z celého Slovenska. Ľudia počas modlitieb upierali pohľad na vzácny relikviár s ostatkami svätého Cyrila. Tie ako jediné na Slovensku vlastní Nitrianske biskupstvo.

Biskup Tondra vo svojej homílii spomenul dedičstvo svätého Cyrila a Metoda, ku ktorému sa náš národ hrdo hlási. Pripomenul, že nenahraditeľné miesto v existencii národa má zdravá rodina.

Svoj pozdravný príhovor predniesol na záver svätej omše aj apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mario Giordana. Ten vyzval veriacych k modlitbe za Svätého Otca pápeža Benedikta XVI.

Pápež Benedikt XVI. poslal pozdravný telegram pri príležitosti tohto sviatku prezidentovi Slovenskej republiky Ivanovi Gašparovičovi: „Prosím Boha, aby neustále podporoval preukázané úsilie na ceste k spoločnému dobru a komplexnému rozvoju každého. Vyzývam Božie požehnanie na vašu excelenciu i celý slovenský národ. Podpísaný Benedikt XVI., pápež.“

Pavol Jurčaga, Rádio Lumen

Biskup Baláž poprial národu kresťanstvo modliacich sa rodín

Slávnosť slovanských vierozvestcov si 5. júla 2010 veriaci Banskobystrickej diecézy pripomínali na rôznych miestach, no obzvlášť tradičnou Cyrilometodskou diecéznou púťou v Selciach. Diecézneho biskupa a pútnikov v historickom Farskom kostole sv. Cyrila a Metoda privítal farár Gabriel Brendza. Miestny farár, ako historik, pripomenul 150. výročie oltárneho obrazu oboch vierozvestcov, ktorý požehnal národný dejateľ a banskobystrický biskup Štefan Moyses. Ten v slovenskom národe obnovil úctu k slovanským apoštolom sv. Cyriľovi a sv. Metodovi. Mons. Rudolf Baláž aj tento rok počas eucharistickej slávnosti v Selciach pripomenul zhromaždeným pútnikom povinnosť vďaka Slovákov voči Bohu za dar týchto apoštolov, poslov evanjelia. Veriacim diecézy a celému národu zaželal, „aby malo Slovensko kresťanstvo modliacich sa rodín“. Zdôraznil, že každý pokrstený je spoluzodpovedný za šírenie Božieho diela evanjelia v národe. Pripomenul, že apoštolí Cyril a Metod už vtedy rešpektovali zásady náboženskej slobody, nikomu nenútili náboženské presvedčenie.

Na slávení svätej omše sa zišli stovky pútnikov. Niektorí pešo, či na bicykloch z domácej farnosti, z blízkej Banskej Bystrice i vzdialenejších miest. Evanjelium pre zhromaždenie predniesol Peter Ivanič, nový dekan domáceho dekanátu Slovenská Ľupča. Po boku diecézneho biskupa koncelebroval aj nový rektor diecézneho kňazského seminára Ján Viglaš. Prítomným diecéznym a rehoľným kňazom Mons. Baláž obzvlášť predložil ľudský príklad vierozvestcov, ktorí vo svojej vzdelanosti zostali skromní v ohlasovaní Krista, nezištní, zároveň statoční v prenasledovaní. „Ich misijného ducha aj dnes veľmi potrebujeme,“ zamyslel sa v súvislosti neustálej aktuálnosti ohlasovania Božieho slova otec biskup. Prítomné manželské páry a rodiny vyzval k rozvíjaniu rodinnej katechézy a poukázal na to, že pre nové generácie sú prvými evanjelizátormi vlastní vieru žijúci rodičia.

Modlitbu posvätného ruženca pred eucharistickou slávnosťou za duchovnú obnovu národa, za farnosti Banskobystrickej diecézy a za duchovné povolania spolu s bohoslovcami viedol špirituál diecézneho seminára Ľubomír Grega.

Zuzana Juhaniaková

Cyklistická púť mladých

V dňoch 4. – 5. júla sa uskutočnil 11. ročník Cyrilo-metodskej cyklistickej púte mladých. Desiatky mladých kresťanov z Bánoviec nad Bebravou, Prievidze, Handlovej a Nemšovej sa s pribúdajúcimi kilometrami spojili do 200-členného pelotónu, ktorý sa v nedeľu popoludní presunul do Nitry. Medzi cyklistami nechýbali dvanásť-ročné deti, ani šesťdesiatroční duchom mladí pútnici.

„V nedeľu vo večerných hodinách sme navštívili duchovno-kultúrny program Diecéznych dní mládeže a kultúrne podujatie na hlavnom námestí v centre Nitry. V pondelok predpoludním sme sa zúčastnili slávnostnej svätej omše pri príležitosti sviatku našich vierozvestov svätých Cyrila a Metoda na Nitrianskom hrade, ktorej predsedal spišský diecézny biskup Mons. František Tondra. Odtiaľ sa cyklisti pobrali do svojich domovov,“ uviedol Bohuslav Králik, jeden z organizátorov púte.

Cyklistická cyrilo-metodská púť mladých má dlhoročnú tradíciu, prvé putovanie sa konalo už v roku 1991. Ďalšie ročníky pokračovali až o niekoľko rokov. „Cieľom akcie je pripomenúť si pôvod kresťanských koreňov nášho národa a načerpať sily z posolstva našich duchovných otcov,“ dodal Králik.

Mária Janusová

Opäť zasadala Environmentálna subkomisia KBS

Pod vedením svojho predsedu prešovského arcibiskupa Mons. ThDr. Jána Babjaka, SJ, sa v Banskej Bystrici 1.7. 2010 stretla Environmentálna subkomisia pri Konferencii biskupov Slovenska (ES KBS).

ES KBS vydáva publikáciu „Životné prostredie v dokumentoch Katolíckej cirkvi“ s citátmi z najdôležitejších dokumentov Cirkvi vo vzťahu k stvoreniu, ochrane prírody a životnému prostrediu. Publikáciu uvedie text o postoji Katolíckej cirkvi za ochranu životného prostredia. V závere bude deklarácia „Pre ľudí, pre prírodu – pre stvorenie“, ako výzva k zodpovednosti s pozvaním k uplatňovaniu konkrétnych zásad ochrany stvorenia v iniciatíve „Zelená pre kresťanstvo tretieho milénia“. Ide o program praktických krokov pre všetkých ľudí dobrej vôle. Nielen slová, ale aj skutky, otvorenosť a spolupráca sú jeho základnými hodnotovými princípmi.

ES KBS tiež schválila znenie Vyhlásenia Environmentálnej subkomisie Konferencie biskupov k Medzinárodnému roku biodiverzity 2010 (www.tkkbs.sk). Daniel Lešínský informoval o stretnutí Európskej kresťanskej environmentálnej siete (ECEN): „Chlieb náš každodenný v časoch klimatických zmien“, ktoré sa konalo od 9. do 13. júna 2010 v Prahe (www.ecen.org). ES KBS sa zúčastní na spoločnej akcii ECEN „Dni pre

stvorenie“ v septembri 2010, na púti vedúcej z Maďarska cez Slovensko s cieľom v rakúskom Mariazelli.

Na záver zasadnutia subkomisia osobitne vyzdvihla prácu svojho člena Doc. Ing. Miroslava Sanigu, CSc., ktorý každodennými činmi prispieva k ochrane prírody a naplňa krédo Posolstva Benedikta XVI. (1.1. 2010): „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenie“.

Daniel Lešínský a Milan Lichý

Ukončenie auditu účtovnej závierky Trnavskej arcidiecézy

V Trnavskej arcidiecéze ukončili audit účtovnej závierky za rok 2009. Vypracovala ho profesionálna auditorská spoločnosť KLT AUDIT, spol. s r.o. Trnava. Arcibiskup Róbert Bezák prevzal úrad v júni 2009, to znamená približne v polovici účtovného roka, pričom účtovná závierka sa zostavuje za celý rok. Cieľom auditu bolo získať uistenie, že je zostavená správne.

Výsledky auditu preukázali, že účtovníctvo arcidiecézy za rok 2009 je vedené podľa zákona o účtovníctve. Nedá sa však s istotou konštatovať, že skutočnosti z minulých rokov Trnavskú arcidiecézu v budúcnosti nijako neovplyvnia, vzhľadom na to, že do roku 2008 nebol v hlavnej účtovnej knihe evidovaný majetok arcidiecézy tak, ako to požaduje zákon.

Na odporúčanie audítora Trnavská arcidiecéza vykonala potrebné opravy a doplnila do účtovníctva chýbajúce údaje podľa aktuálneho stavu. S výsledkom auditu oboznámila aj zástupcu Svätej stolice. Trnavská arcidiecéza zároveň prijala a postupne prijíma ďalšie potrebné opatrenia pre zlepšenie systému kontroly a zefektívnenie hospodárenia arcidiecézy.

Arcibiskup Róbert Bezák sa chce aj naďalej zaoberať aktuálnymi potrebami arcidiecézy, preto bude zaujímať stanoviská len k skutočnostiam, ktoré nastali od jeho nástupu do funkcie.

ABÚ TT

Pedagógovia na púti ďakovali za školský rok

Pedagógovia, pracovníci a priatelia Základnej školy s materskou školou Štefana Moysesa v Banskej Bystrici sa v prvý deň prázdnin, 1. júla 2010, zúčastnili púte do Poľska. Navštívili pútnické miesta v Ludźmieri, Bachledovke a v Zakopanem. Spolu s duchovným správcom školy Mons. ThDr. Jaroslavom Pechom sa poďakovali za uplynulý školský rok a prosili o požehnanie pre seba, pre svoje rodiny a školu.

Miroslava Jacová

Zhromaždenie členov laického apoštolátu v uniformách

Katolícki veriaci laici pôsobiaci v Ozbroyených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky sa 3. júla 2010 stretli v Levoči v Kostole minoritov s ordinárom OS a OZ SR Mons. Františkom Rábekom. Zástupcovia z farností a duchovných správ Ordinariátu OS a OZ SR si po pozdrave ordinára a zahraničných hostí z Nemcka, Rakúska, Poľska a Talianska vypočuli výročnú správu, ktorú prítomným predniesol prezident spoločenstva mjr.v.v. Ján Turčan. Priblížil v nej prvý rok existencie a kreovania spoločenstva, ktoré bolo založené v roku 2009. Úvahou o laickom apoštoláte veriacich v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch, o jeho základoch, úlohách a význame pre plnenie poslania Cirkvi i Ordinariátu OS a OZ SR sa prítomným prihovril kancelár Ordinariátu OS a OZ SR a zároveň generálny sekretár SKV mjr. Dr. Tibor Ujlacký. Pítomných vyzval, aby sa zaregistrovali do Spoločenstva, podporili dielo laického apoštolátu a aktívne sa zapojili do aktivít smerujúcich k prehľbovaniu duchovného života a podpore katolíckych veriacich v uniformách vo všetkých zložkách na celom Slovensku.

Tibor Ujlacký

Oslava sviatku sv. Cyrila a Metoda v Sečovciach

V predvečer cyrilo-metodského sviatku 4. júla začala v Sečovciach na Zemplíne nová tradícia. Na Námestí sv. Cyrila a Metoda pri súsoší oboch bratov, umiestnenom symbolicky medzi dvoma chrámami, sa stretli veriaci obidvoch katolíckych obradov. Večernú eucharistickú liturgiu v západnom obrade tu prišiel sláviť otec arcibiskup Mons. Bernard Bober z Košíc spolu s vladykom Milanom Chauturom, gréckokatolíckym košickým eparchom. Atmosféru vzájomnej jednoty v Kristovi umocnil svojou kázňou vladyka Milan, keď pripomenul jednotiaci prvok cyrilo-metodskej misie. „Cyril a Metod boli vlastnou i obradom Byzantínci. To, čo im bolo vlastné, ponúkli aj našim predkom, ale vedeli rešpektovať aj kresťanský Západ. Vo svojej misii všetko podriadili najvyššiemu dobru – zvestovaniu Krista. A robili to rečou lásky.“ Vladyka pripomenul, že hnev, nenávisť, či roz dvojenie ničia šťastný život človeka v každej, aj tej našej dobe. Otec arcibiskup Bober na záver vyjadril potešenie nad dobrým spolunažívaním miestnych farností a tiež ich spoluprácou s Mestským úradom v zastúpení primátorky Moniky Bérešovej. Duchovne hlbokú sláv-

nosť sprevádzali spevom zbory obidvoch katolíckych farností. Program večera pokračoval rozprávaním na tému výročia likvidácie gréckokatolíckej cirkvi v roku 1950. Popri odbornej časti diskusie vydali autentické svedectvo svojich spomienok vtedajší bohoslovec o. Michal Vasil' a dve rehoľné sestry baziliánky. Záver večera patril koncertu gospelových hudobných skupín o. Petra Milenkého a Kerygmy.

Sviatočné dopoludnie 5. júla rozprestrel nad Sečovcami slnečné lúče, aby sa veriaci mohli znova nerušené zapojiť do oslavy svojich patrónov. Cyrilo-metodská akadémia v podaní zboru Chryzostomos z Vranova nad Topľou na sečovskom námestí predchádzala archijerejskej liturgii, ktorú slávil vladyka Milan Chatur s vladykom Jánom Babjakom, prešovským arcibiskupom a metropolitom, a prítomnými kňazmi. V kázni vladyka Ján pripomenul evanjeliový obraz svetla na svietniku, ktorý nemožno ukryť. Tak ani žiaru svetla viery, zažatú v misii Solúncanov, nemožno ukryť, lebo svieti aj po tisícročí. „Cyril bol tou veľkonočnou sviecou, ktorá sa rýchlo strávila v službe evanjelizácie Slovanov. Metod, múdry, pokorný a obetavý biskup vedel aj trpieť pre zachovanie slovanskej cirkvi.“ Vladyka Ján varoval pred životom bez viery v Boha, na ktorý doplatili už mnohé národy. Sv. liturgiu prelínali zborové spevy v cirkevnoslovanskom jazyku, ktoré umocňovali jej krásu a pôsobivosť. Medzi zástupom tisícok veriacich bola aj generálna matka sestier baziliánok Miriam Claire Kovall, OSBM z Ríma, členovia vojenského a špitálneho Rádu sv. Lazára z Jeruzalema (komenda Košice) a ďalší hostia.

Michal Hospodár

Fatimská sobota v Bazilike sv. Mikuláša v Trnave

Dňa 3. júla 2010 sa v Bazilike minor v Trnave stretli so svojím arcibiskupom Mons. Róbertom Bezákovi veriaci z dekanátov Piešťany a Hurbanovo. Pred slávením sv. omše sa veriaci pomodlili posvätný ruženec v slovenskom i maďarskom jazyku. Po modlitbe posvätného ruženca Mgr. Marcel Kubinec, farár-dekan, rektor Baziliky sv. Mikuláša v Trnave, udelil prítomným veriacim sviatostné požehnanie. Potom nasledovala slávnostná svätá omša, ktorú spolu s trnavským arcibiskupom celebrovali dekan Hurbanova, Piešťan, Trnavy a ďalší káazi z uvedených dekanátov. V závere sv. omše dekan z Hurbanova prevzal z rúk Mgr. Marcela Kubinca putovný obraz - vernú kópiu obrazu Panny Márie Trnavskej s cieľom rozšírenia úcty k Trnavskej Panne Márii. Po svätej omši nasledovalo prijatie nových členov do Spoločenstva ctiteľov Panny Márie Trnavskej.

Alžbeta Kováčiková